

	Nazwa modułu (blok przedmiotów): KSZTAŁTOWANIE I ROZWÓJ MOWY DZIECKA					Kod modułu:	
Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa przedmiotu: KSZTAŁTOWANIE I ROZWÓJ MOWY DZIECKA					Kod przedmiotu:	
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: PEDAGOGIKA						
	Forma studiów: STACJONARNE		Profil kształcenia: OGÓLNOAKADEMICKI		Specjalność: EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA II SPECJALNOŚĆ: LOGOPEDIA		
	Rok / semestr: 2/3		Status przedmiotu /modułu: OBOWIĄZKOWY		Język przedmiotu / modułu: POLSKI		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	ćwiczenia laboratoryjne	konwersatorium	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć	15	15	-	-	-	-
	Koordynator przedmiotu / modułu	Dr Iwona Kijowska, mgr Magdalena Angielczyk					
Prowadzący zajęcia	Dr Iwona Kijowska, mgr Magdalena Angielczyk						
Cel przedmiotu / modułu	Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami dotyczącymi kształtowania się mowy dziecka. Uświadomienie periodyzacji rozwoju mowy i języka dziecka Rozwijanie umiejętności wyodrębniania charakterystycznych cech mowy danego etapu rozwojowego w zakresie artykulacji, słownictwa, składni i gramatyki Rozwijanie umiejętności identyfikowania społecznych przyczyn nieprawidłowości w rozwoju mowy dziecka Poznanie sposobów stymulowania prawidłowego rozwoju mowy dziecka w warunkach przedszkola.						
Wymagania wstępne	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki i psychologii rozwoju dziecka						
EFEKTY KSZTAŁCENIA						Odniesienie do efektów dla kierunku.	
Nr	Wiedza – student:						
01	– zna podstawową terminologię stosowaną do opisu kształtowania i rozwoju mowy dziecka.					K_W01 / 1c	
02	– wymienia oraz identyfikuje uwarunkowania rozwoju mowy dziecka					K_W03 / 1c	
03	– omawia rolę i znaczenie czynników wpływających na kształtowanie i rozwoju mowy dziecka – zna specyficzne właściwości rozwoju mowy (a szczególnie języka) w zakresie artykulacji, składni, słownictwa i form fleksyjnych					K_W04 / 1a, 1c	
04	– zna przebieg rozwoju psychomotorycznego dziecka w korelacji z etapami rozwoju mowy					K_W05 / 1a	
05	– zna przebieg procesu interpersonalnego komunikowania się, zna czynniki utrudniające rozwój komunikacji językowej dzieci					K_W08 / 1b	
06	– wykorzystuje wybrane teorie psychologiczne (dotyczące wychowywania i uczenia się) do wyjaśniania uwarunkowań rozwoju mowy (jej nadawania i odbioru)					K_W09/ 1d	
07	– nazywa i opisuje sposoby stymulowania rozwoju mowy (języka) dziecka w ramach oddziaływań rodziców oraz procesu dydaktyczno-wychowawczego w					K_W15 / 1h, 1i	

	<p>przedszkolu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie jak pokierować pracą dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi, by u nich niwelować zakłócenia mowy 	
08	<ul style="list-style-type: none"> – wie jak przygotować zestaw ćwiczeń pod kątem stymulowania rozwoju mowy dzieci; zna warunki prowadzenia tego typu zabaw i ćwiczeń 	K_W16 / 1j
Umiejętności – student:		
09	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia i interpretuje (na podstawowym poziomie) problemy dziecka związane z nieprawidłowym posługiwaniem się językiem 	K_U01 / 2a, 2e
10	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje wiedzę pedagogiczno-psychologiczną i logopedyczną do rozwiązywania pojawiających się problemów związanych z kształtowaniem i rozwojem mowy dziecka 	K_U02 / 2b
11	<ul style="list-style-type: none"> – klarownie przekazuje wiedzę dotyczącą etapizacji rozwoju mowy i języka oraz wskazuje różnorodne nieprawidłowości rozwojowe 	K_U08 / 2f
12	<ul style="list-style-type: none"> – motywuje rodziców, nauczycieli, opiekunów do podejmowania wysiłku w kierunku usprawniania mowy dziecka 	K_U10 / 2h
13	<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadza analizę sytuacji dotyczącej rozwoju mowy dziecka i wskazuje właściwe formy pomocy osobom zajmującym się wychowaniem, opieką i nauczaniem dzieci. 	K_U05 / 2e K_U06 / 2f
Kompetencje społeczne		
14	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje dyskusje na temat sensu profilaktyki i terapii logopedycznej popartej wielospecjalistyczną diagnozą. Wyraża opinię o efektach takich działań, bądź ich braku w sytuacji, kiedy działania (profilaktyka, diagnoza i terapia) nie będą podejmowane. 	K_K02_3b
15	<ul style="list-style-type: none"> – wykazuje zaangażowanie w rozwiązywanie dostrzeganych problemów dziecka i rodziców związanych z werbalną i niewerbalną komunikacją poprzez informowania i wskazywanie placówek udzielających specjalistycznej pomocy. 	K_K03 / 3b
16	<ul style="list-style-type: none"> – dyskutuje o konieczności podejmowania wczesnej interwencji logopedycznej dotyczącej rozwoju mowy dziecka oraz rzetelnej pracy w zakresie profilaktyki logopedycznej, w tym konieczności przestrzegania zasad etyki zawodu. 	K_K08 / 3c, 3f
TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć – WYKŁAD		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorie wyjaśniające uwarunkowania rozwoju mowy – lingwistyczne, anatomiczno-fizjologiczne i psychologiczne podstawy mowy 2. Kształtowanie się mowy dziecka – etapy, cechy: <ul style="list-style-type: none"> – okres melodii – sygnału, apelu; okres wyrazu – sygnału jednoklasowego; okres zdania – sygnału dwuklasowego; okres swoistej mowy dziecięcej – swoistych form językowych – kompetencje warunkujące komunikację językową dzieci (kompetencja językowa, komunikacyjna, kulturowa) 3. Zakłócenia rozwoju języka w procesie nadawania i odbioru mowy 4. Społeczne przyczyny nieprawidłowości w rozwoju mowy dziecka 5. Stymulowanie rozwoju języka dziecka – wskazówki wychowawczo-logopedyczne 		
Forma zajęć – ĆWICZENIA		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Czynniki kształtowania i rozwoju mowy dziecka – ich rola i znaczenie 2. Potrzeby psychiczne dziecka a okresy kształtowania się jego mowy – identyfikowanie właściwości rozwoju mowy dziecka i różnicowanie etapów tego rozwoju 3. Standardy rozwojowe a indywidualne tempo rozwoju dziecka – rozwojowe i patologiczne nieprawidłowości kształtowania mowy (języka) dziecka 4. Wpływ znaczących dorosłych na kształtowanie i rozwój mowy dziecka (dwujęzyczność, błędy językowe, „mowa nianieki”, itp.) 5. Opracowywanie zaleceń wychowawczo-logopedycznych pod kątem stymulowania rozwoju mowy dziecka przez rodziców i w warunkach przedszkola. 		
METODY PODAJĄCE (wykład z prezentacją multimedialną, objaśnienia)		

Metody kształcenia	METODY EKSPONUJĄCE (filmy zawierające wypowiedzi dzieci, METODY PRAKTYCZNE (oparte na praktycznej działalności uczniów, ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektów)	
<i>Metody weryfikacji efektów kształcenia</i>		Nr efektu kształcenia z sylabusu
Ocena cząstkowa: indywidualne rozwiązywanie zadań w ramach ćwiczeń i domowych		01, 02, 03, 05, 11
Ocena formująca: praca w zespołach dyskusyjnych		09, 10, 11, 12, 13, 14, 15,16
Ocena podsumowująca: test wyboru oraz z pytaniami otwartymi; ponadto projekt zabaw stymulujących rozwój dzieci w warunkach domowych i przedszkolnych		04, 06, 07, 08,
Forma i warunki zaliczenia	Egzamin ustny Wykład – kolokwium Ćwiczenia - opracowanie zestawu zabaw stymulujących rozwój dzieci w różnym wieku w warunkach domowych i przedszkolnych	
Literatura podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> – Emiluta-Rozya D., Wspomaganie rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym, CMPPP, Warszawa 2006 – Gałkowski T., Jastrzębowska G., Logopedia – pytania i odpowiedzi. Interdyscyplinarne podstawy logopedii T.1, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2003. – Kaczmarek, Nasze dziecko uczy się mówić – Minczakiewicz E. M., Mowa- rozwój – zaburzenie – terapia, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 1997 – Minczakiewicz E. M., Psychoruchowy rozwój dziecka. Diagnoza, propozycje wsparcia i pomocy rodzinie, wyd. Impuls, Kraków 2009. – Styczek I. Logopedia, PWN, Warszawa 1980. 	
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> – Bokus B., Shugar G. (2007) Psychologia języka dziecka. Osiągnięcia, nowe perspektywy, GWP Gdańsk – Leonard L.B. (2006) SLI – Specyficzne zaburzenia rozwoju językowego, GWP Gdańsk – Rakowska A., Język, komunikacja, niepełnosprawność. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2003 – Skorek E., M., Z logopedią na ty – podręczny słownik logopedyczny, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005 	
NAKLAD PRACY STUDENTA:		
	Liczba godzin	
Udział w wykładach	15	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	5	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	15	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*		
Przygotowanie projektu / eseju / itp.*	5	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	5	
Udział w konsultacjach	5	
Inne		
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2	
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi*	15+10=25 1 ECTS	
Obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	15+15+5=35 1,4 ECTS	